

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 10P/31/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823218079
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zajacová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3823218079.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prievidzi sudkyňou JUDr. Katarínou Zajacovou vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi - OSV, zvereného v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, C. D., nar. X.X.XXXX, bytom E., F. XX/X, dieťa rodičov: matky C. C., nar. XX.X.XXXX, bytom E., B. XX/X, otca G. B., nar. XX.X.XXXX, bytom E., A. F. XX/X, t.č. umiestnený v ÚVTOS aÚVV Ilava, o návrhu navrhovateľky A. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., A. F. XX/X na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a určenie vyživovacej povinnosti rodičov, takto

rozhodol:

I. Z v e r u j e maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti A. E., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, ktorá je p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

II. Rodičia maloletého dieťaťa, C. C., nar. XX.X.XXXX a G. B., nar. XX.X.XXXX sú p o v i n n í platiť na výživu maloletého A. mesačne výživným zodpovedajúcim 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa vždy do 30. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny počnúc doručením tohto rozsudku najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa a po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú p o v i n n í poukazovať výživné dieťaťu.

III. Týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/47/2018-36 zo dňa 26.11.2018 vo výrokoch I., II., III., IV., V..

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti rodičov z dôvodu, že rodičia dieťaťa dlhodobo nezabezpečujú starostlivosť o dieťa a náhradný rodič, stará matka dieťaťa, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti nie je zo zdravotných dôvodov schopná osobnú starostlivosť o dieťa vykonávať.

2. Matka maloletého dieťaťa telefonicky vyjadrila súhlas so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je jeho krstnou matkou. K návrhu navrhovateľky sa písomne nevyjadrila.

3. Otec maloletého dieťaťa sa k návrhu nevyjadril a v konaní zostal nečinný.

4. Kolízny opatrovník navrhol maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke a rodičom dieťaťa určiť vyživovaciu povinnosť. Uviedol, že navrhovateľka spĺňa osobnostné, aj morálne predpoklady pre výkon funkcie náhradného rodiča. Od mája 2023 spolu so svojim druhom A. D. zabezpečujú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, vo výkone ktorej úrad nezistil žiadne nedostatky. Súčasne spolupracovali s CDR Prievidza a ich spolupráca bola vyhodnotená ako prínosná. Pravidelne sa zúčastňovali poradenstva v CDR. Kvôli maloletému dieťaťu a jeho starej matke, ktorá má zhoršený zdravotný stav sa vrátili z Anglicka na Slovensko a navrhovateľka si práve z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu starej matky dieťaťa, ktorá vykonáva doposiaľ funkciu náhradného rodiča, na ÚPSVaR vybavuje vyplácanie opatrovateľského príspevku, pretože stará matka nie je schopná plniť si povinnosti, ktoré jej z náhradnej osobnej starostlivosti vyplývajú. Poukázal na to, že biologická matka nie je schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého. Nemá vytvorené bytové podmienky a ani vzťahové väzby k dieťaťu, o ktorého sa nezaujíma. Žije v Handlovej v jednoizbovej bunke a v starostlivosti má 5 maloletých detí. Celkovo porodila 10 detí.

5. Náhradný rodič, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie riadne vykázané dňa 19.10.2023 sa na pojednávanie neustanovil. Z dôležitého dôvodu pojednávanie odročiť nežiadal. Jeho neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnila navrhovateľka z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, pretože dňa 14.11.2023 bol prepustený z hospitalizácie v nemocnici v Bojniciach kvôli cukrovke, mal teploty a nebol schopný zúčastniť sa súdneho pojednávania. Matka maloletého dieťaťa, ktorá mala doručenie predvolania na pojednávanie riadne vykázané dňa 20.10.2023, sa na pojednávanie neustanovila. V deň pojednávania o 7.45 hod. telefonicky oznámila, že od 15.11.2023 je PN a nemôže sa zúčastniť pojednávania. Pojednávanie z dôležitého dôvodu odročiť nežiadala a uviedla, že s návrhom súhlasí a súhlasí aj s pojednávaním vo svojej neprítomnosti. Nedostavil sa otec dieťaťa, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie riadne vykázané dňa 19.10.2023. Pojednávanie z dôležitého dôvodu odročiť nežiadal. Je umiestnený vo väzbe v ÚVV Ilava. Vzhľadom k tomu, že otec dieťaťa je vo väzbe, bolo vylúčené, aby bol schopný osobnú starostlivosť o dieťa zabezpečovať, preto súd z dôvodu hospodárnosti konania nepovažoval jeho osobnú prítomnosť na pojednávaní za nutnú. Súd v súlade s ust. § 180 CSP vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti náhradného rodiča, rodičov maloletého dieťaťa s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, svedka, oboznámením obsahu spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 6P/47/2018, správy ÚPSVaR Prievidza zo dňa 1.8.2023, správa OÚ Prievidza, katastrálneho odboru zo dňa 7.9.2023, správy OR PZ Prievidza, ODI zo dňa 6.9.2023, písomného vyjadrenia náhradného rodiča vo veci z čl. 49 spisu, správ ÚPSVaR Prievidza z čl. 50 až 54 spisu, rozhodnutia Ústredia Sociálnej poisťovne zo dňa 6.7.2023, správy ÚPSVaR Prievidza zo dňa 17.10.2023, správy ÚVTOS a ÚVV Ilava zo dňa 20.10.2023, správy ÚPSVaR Prievidza zo dňa 25.10.2023 a potvrdení o poberaní rodinných prídavkov a rodičovského príspevku biologickou matkou dieťaťa za rok 2022, 2023, ostatných listinných dôkazov v spise založených a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/47/2018-36 zo dňa 26.11.2018 bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Vyživovacia povinnosť rodičov bola určená vo výške zodpovedajúcej 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa u každého z nich. Súčasne bol nad výchovou maloletého dieťaťa nariadený dohľad po dobu jedného roka.

8. Navrhovateľka navrhla maloleté dieťa zveriť do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Je jeho krstnou matkou a od mája 2023 býva s dieťaťom, s jeho starou matkou a so svojim druhom v spoločnej domácnosti v Handlovej, v rodinnom dome, ktorý pozostáva z kuchyne, troch izieb a v podkroví sú ďalšie dve menšie izby. Dom im bol pridelený do nájmu MsÚ Handlová z dôvodu, že spolu s druhom zabezpečujú starostlivosť o maloletého A. a jeho starú matku. V máji 2023 prišla s druhom na dovolenku na Slovensko z Anglicka, kde žili 10 rokov a keď zistili, že stará matka ako náhradný rodič zo zdravotných dôvodov nie je schopná zabezpečovať starostlivosť o dieťa, rozhodli sa zostať na Slovensku a starostlivosť od nej prevziať. Stará matka je liečená na cukrovku, má ťažkosti s chôdzou. Zdravotný stav navrhovateľky je dobrý, nie je liečená na žiadne ochorenie, ktoré by jej bránilo vo výkone náhradnej osobnej starostlivosti. Spôsobilosť na právne úkony má v plnom rozsahu, nikdy nebola trestne

stíhaná ani odsúdená. Neboli jej známe žiadne iné dôvody, ktoré by jej bránili vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Dňa 8.11.2023 ukončila dohodou pracovný pomer v spoločnosti Carcoustics so sídlom v Novákoch z dôvodu zabezpečovania starostlivosti o maloletého A. a jeho starú matku. Je evidovaná na ÚPSVaR v Prievidzi ako nezamestnaná. Vznikol jej aj nárok na podporu v nezamestnanosti, o ktorej zatiaľ rozhodnuté nebolo. V Anglicku odpracovala 10 rokov. Požiadala o priznanie opatrovateľského príspevku na starú matku dieťaťa. O maloletého A. sa spolu s druhom, A. D., ktorý je synom starej matky dieťaťa, starajú od mája 2023. Výchovné problémy s ním nie sú, rešpektuje ich, školu navštevuje pravidelne a nedopúšťa sa záškoláctva tak, ako v predchádzajúcom školskom roku. Na rodičovské združenia chodievajú pravidelne, pravidelne sa informujú u triedneho učiteľa na správanie a školské výsledky dieťaťa. V úvode školského roka mal problematické správanie vo vzťahu k spolužiakovi, čo aj bolo riešené. V súčasnosti je jeho správanie dobré a triedny učiteľ nemá voči nemu výhrady. Navrhovateľka uviedla, že matka dieťaťa sa o maloletého vôbec nezaujíma. Neposielala mu žiadne darčeky pri príležitosti sviatkov, ani jedenkrát ho neprišla navštíviť za obdobie, odkedy sa vrátila na Slovensko a dieťa od narodenia vychovávala stará matka. Maloletý A. nemá k matke vytvorený žiadny vzťah a s určitosťou by s ňou nechcel bývať. Pokiaľ bol jeho biologický otec na slobode, navštevoval ho a zabezpečoval jeho výživu vecnou formou. K správe ZŠ Handlová zo dňa 7.9.2023, v ktorej bol maloletý opísaný ako nezodpovedný, neplniaci si školské povinnosti, nemal podpísanú ziačku knižku, vyjadroval sa veľmi vulgárne, sústavne porušoval školský poriadok, robil zle spolužiakom, nenosil si pomôcky a mal veľmi nekontrolovateľné správanie, navrhovateľka uviedla, že aktuálne je správanie dieťaťa lepšie, jeho výsledky v škole konzultuje s triednym učiteľom. Dieťa objednala na psychiatrické vyšetrenie k A. H.. Kontroluje ho a ziačku knižku máva podpísanú.

9. Ako svedok bol vo veci vypočutý druh navrhovateľky, A. D., ktorý je bratom matky dieťaťa a krstným otcom maloletého. Stotožnil sa s výpoveďou navrhovateľky, ktorá je jeho družkou. Konštatoval, že správanie dieťaťa sa zlepšilo po tom, ako začali starostlivosť o neho zabezpečovať spoločne s jeho družkou. Nepoznal žiadnu inú fyzickú osobu, ktorá by bola schopná zabezpečovať starostlivosť o dieťa. Uviedol, že matka o dieťa nikdy záujem nejavila a vychovávala ho stará matka. Nenavštevuje ho a nikdy si k nemu neplnila vyživovaciu povinnosť. Svedok je zamestnaný v spoločnosti Carcoustics Nováky v trojzmennej prevádzke, kde jeho priemerný mesačný čistý zárobok predstavuje sumu okolo 1.000,- eur. Bolo mu známe, že v minulosti bol maloletý A. v zlej spoločnosti vlastných súrodencov, ktorí ho navádzali na negatívne správanie, na záškoláctvo, nerešpektovanie pedagógov, starej matky a príkazov dospelých. Uviedol, že v súčasnosti s nimi v kontakte nie je a nenavštevujú ani ich domácnosť. Dieťa väčšinu voľného času trávi hraním futbalu a so súrodencami sa nestretáva.

10. V správe ÚPSVaR Prievidza zo dňa 31.7.2023 úrad konštatoval, že biologická matka dieťaťa nemá vytvorené podmienky pre jeho výchovu a ani by ju nezvládla. S manželom vychováva 7 maloletých detí. Býva v jednoizbovej bunke v Handlovej, kde nemá vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletého.

11. Zo správy ÚPSVaR Prievidza zo dňa 17.10.2023 vyplýva, že matka maloletého dieťaťa bola evidovaná na ÚPSVaR ako nezamestnaná v období od 8.12.2017 do 20.2.2019. Vyradená z evidencie bola z dôvodu narodenia dieťaťa. Je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 345,20 eur mesačne a rodinných prídavkov na 5 maloletých detí v sume 300,- eur mesačne.

12. Zo správy ÚVTOS a ÚVV Ilava zo dňa 20.10.2023 vyplýva, že otec dieťaťa je vo väzbe na základe príkazu na vzatie do väzby vydaného Okresným súdom v Prievidzi 1T/92/2022. Nie je pracovne zaradený, nakoľko ústav nedisponuje možnosťou pracovného zaradenia obvinených v štandardnom režime.

13. Zo správy ZŠ Handlová, Morovnianska cesta zo dňa 7.9.2023 vyplýva, že maloletý A. je žiakom 7. ročníka. Triedny učiteľ správanie dieťaťa hodnotil ako veľmi zlé a spoluprácu so starou matkou hodnotil negatívne. Poukázal na to, že od začiatku školského roka sú s ním problémy, vyjadruje sa veľmi vulgárne, sústavne porušuje školský poriadok, robí zle spolužiakom, nenosí si pomôcky, nemá podpísanú ziačku knižku a má veľmi nekontrolovateľné správanie. Nepredpokladal, že zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke sa správanie dieťaťa v škole zlepší. Konštatoval, že stará matka maloletého nezvláda.

14. Podľa § 45 ods. 1, 2 veta prvá Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa

takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

15. Podľa § 45 ods. 7, 8 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

17. Vykonaným dokazovaním dospel súd k právnomu záveru, že návrh navrhovateľky na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je dôvodný.

18. Vzhľadom k tomu, že stará matka maloletého dieťaťa, ktorej bol maloletý rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/47/2018-36 zo dňa 26.11.2018 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti nie je schopná zo zdravotných dôvodov zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa, zastupovať ho v bežných veciach a matka dieťaťa nebola ochotná a schopná dieťaťu poskytovať osobnú starostlivosť, nakoľko v minulosti sa o dieťa nezaujímala, neplnila si k nemu vyživovaciu povinnosť a aktuálne nemala vytvorené bytové podmienky pre výkon osobnej starostlivosti a osobnostné predpoklady, súd v súlade s cit. ust. § 45 ods.1, 2, § 46 ods. 1 Zákona o rodine maloletého A. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, v starostlivosti ktorej neboli zistené žiadne nedostatky a ktorá spĺňa zdravotné, osobnostné a morálne predpoklady a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Tým, že otec dieťaťa sa nachádza vo väzbe, je vylúčený z výkonu osobnej starostlivosti o dieťa a v minulosti starostlivosť o maloletého nezabezpečoval a neboli u neho splnené osobnostné a morálne predpoklady pre výkon starostlivosti.

19. Vyživovacia povinnosť rodičov bola určená podľa cit. ust. § 45 ods. 7, 8, § 81 ods. 1 a § 62 ods. 3 Zákona o rodine výživným zodpovedajúcim 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. Príjem matky tvorí rodičovský príspevok v sume 345,20 eur mesačne a rodinné prídavky na 5 maloletých detí v sume 300,- eur mesačne a otec dieťaťa je vo väzbe, kde nie je pracovne zaradený, nakoľko ÚVTOS a ÚVV Ilava nedisponuje možnosťou pracovného zaradenia obvinených v štandardnom režime.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti.